

7 клас

**ТЕМА: Написання
прислівників разом,
окремо і через дефіс**

Стрембицька Л.А.

МЕТА:

- Поглибити знання учнів про особливості написання прислівників, способи їх творення;
- сприяти зміцненню навичок правопису складних прислівників разом і через дефіс;
- пояснювати відповідні вивчені орфограми за допомогою правил;
- формувати загальнопізнавальні вміння правильно писати складні прислівники з вивченою орфограмою, знаходити і виправляти помилки у правописі складних прислівників;
 - виховувати повагу до рідної мови, сприяти вихованню загальнолюдських цінностей.

Випишіть прислівники із хмаринки

Написання окремо прислівників та прислівникових сполучень

Сполучення іменника з прийменником (між ними можна вставити слово)	Прислівникові сполучення, що складаються повторенням змінюваного слова в різних відмінках	Поеднання прийменника по зі збірним числівником	Прислівникові сполучення, що складаються з прийменника та числівника або повного прикметника чоловічого роду
--	---	---	---

Без кінця	Кінець кінцем	По двоє	В основному
З радості	Сама самотою	По троє	В цілому
На щастя	Одним одно	По шестеро	В одному
(по-латині)	З кінця в кінець	По десятеро	По одному
(на-гора)			

Пишуться разом

Прислівники, утворені за допомогою префіксів приймен. походження від різних частин мови	Прислівники, утворені сполученням кількох прийменників із будь-якою частиною мови	Прислівники, утворенні злиттям кількох основ	Прислівники, утворені за допомогою часток аби-, ані-, де, чи-, що-, як-, -сь
---	--	---	--

Віднині	Вдосвіта	Ліворуч	Абияк
Довіку	Завдовжки	Мимоволі	Анітрохи
Згарячу	Навздогін	Тимчасово	Чимало
Удвоє	Попідтинню	Чимдуж	Щодня
Внічию	Наосліп	Стрімголов	Якнайдовш

ДЕФІС У ПРИСЛІВНИКАХ СТАВЛЯТЬ:

після префікса
по-, якщо
прислівник має
суфікс -е, -и,
-ому, -ему (-єму)

у складних
прислівниках
після
будь-, казна-,
бозна-, хтозна-

у складних
прислівниках
перед
-небудь, -таки, -то

за складання
однакових
чи близьких
за змістом слів

по-перше,
по-людськи,
по-нашому,
по-своєму

бұдь-коли,
ка́зна-як,
хто́зна-коли

як-не́будь,
яко́сь-такі́,
колі́-то

ледве-ледве,
пліч-о-пліч,
тишком-
нишком

ОРФОГРАМА
«написання прислівників
через дефіс»

Робота з підручником
(автор О. М. Горошкіна, Л. О. Попова)

Опрацювати правила с. 131,
с. 133

Розподільний диктант

**Записати прислівники у три колонки, пояснити їх правопис
(у першу - разом, у другу – через дефіс, у третю – окремо)**

Не сьогодні/завтра, в/низ, на/певно, мало/помалу, більш/менш,
в/горі, на/в/присядки, на/решті, по/козацькому, по/українськи,
по/лисячи, по/третє, ліво/руч, мимо/хідь, рік/у /рік, день/ у /день,
будь/де, хтозна/куди, на/щастя, у /вічі, без/сумніву, на/зустріч, у/бік,
по/восьмеро.

Разом	Через дефіс	Окремо
вниз	Не сьогодні-завтра	рік у рік
напевно	мало-помалу	день у день
вгорі	більш-менш	на щастя
навприсядки	по-козацькому	у вічі
нарешті	по-українськи	без сумніву
ліворуч	по-лисячи	по восьмиро
мимохідь	по-третє	
назустріч	будь-де	
убік	хтозна-куди	

Пояснювальний диктант

*Списати, розкриваючи дужки. Визначити синтаксичну роль прислівників.
Виділити орфограму «Дефіс у прислівниках».*

1) Діло сяк(так) волочиться, та покинути не хочеться (Нар. творчість).

2) Тихо(мирно) спала зграя лебедина (Олександр Олесь).

3) Усяк розумний (по)своєму: один спершу, а другий потім (Нар. творчість).

4) Ось(ось) прийду до хатоньки моєї, де мати жде мене (Олександр Олесь).

5) Тихо(тихо) лопотить на деревах листя та гуде у траві джміль (В.Нестайко).

6) Спів веселий давно(давно) помалу стих (Олександр Олесь).

Визначити розряд прислівників за значенням.

Лінгвістична гра «Доберіть синонім»

До поданих сполучень слів дібрати з довідки прислівники-синоніми. Пояснити, яким способом утворені ці прислівники.

На босу ногу, ненароком, по дорозі, дедалі, з власної волі, справа, похапки, зліва, навзнаки, заразом, проти волі, будь-коли.

Довідка: мимохіть, водночас, босоніж, нашвидкуруч, повсякчас, чимраз, мимохідь, праворуч, самохіть, горілиць, силоміць, ліворуч.

Творче конструювання

Від прикметників утворити за зразком прислівники префіксально-суфіксальним способом. Сформулювати правило написання прислівників через дефіс.

Зразок. Дідівський → по-дідівському, по-дідівськи.

Іспанський, материнський, богатирський, азіатський, братський, командирський, європейський, дитячий, мисливський, панібратський, свійський.

Робота з підручником

(автор Анастасія Онатій, Тарас Ткачук)

Виконати у підручнику вправу 266, с. 131,
вправу 242, с. 128

Рефлексія

НА УРОЦІ ...

1. Я дізнався...
2. Я зрозумів...
3. Мені сподобалось...
4. Мені не сподобалось...
5. Я навчився...
6. Мене зацікавило...
7. Я відчув труднощі...
8. Я не вмів, а тепер умію...
9. Мене надихнуло на...

Домашнє завдання

Вивчити правила уроків 50-51, виконати вправу 243.

Дякую за увагу!